

พพ.รับที่ ๗๔๖
วันที่
วศ. ๑. ๒๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๗๓๐๕
วันที่ ๑๗ ก.ย. ๒๕๕๒
เวลา ๘.๔๘

ที่ อก ๐๖๐๙/ ๓๓๔๔

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

/๕ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง โครงการสินเชื่อสำหรับการจัดซื้อรถตัดอ้อยเพื่อแก้ไขปัญหาค่าอ้อยไฟไหม้และการขาดแคลนแรงงาน
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๑๓๒๔๓ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารโครงการสินเชื่อสำหรับการจัดซื้อรถตัดอ้อยเพื่อแก้ไขปัญหาค่าอ้อยไฟไหม้
และการขาดแคลนแรงงาน
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ครั้งที่ ๖/๒๕๕๒
วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ได้มีมติเห็นชอบการจัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อส่งเสริมการปลูกอ้อยฤดูการผลิตปี ๒๕๕๐/๒๕๕๑ ในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) รับซื้อลดเชื้อจากชาวไร่อ้อยที่โรงงานเป็นผู้ส่งจ่ายตามหลักเกณฑ์การจัดสรรวงเงินสินเชื่อที่กำหนด และให้ความเห็นชอบในหลักการในการจัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อส่งเสริมการปลูกอ้อยสำหรับปีต่อไป ในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลงวงเงินเพื่อการนี้สูงเกินกว่าจำนวนดังกล่าว ให้กระทรวงอุตสาหกรรมนำเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นกรณี ๆ ไป ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ดังปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง

๒. รายละเอียดเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒.๑. ปัญหาการเผาอ้อยก่อนเก็บเกี่ยวและการขาดแคลนแรงงาน

(๑) การเก็บเกี่ยวอ้อยของประเทศไทยกว่าร้อยละ ๙๐ ใช้แรงงานคนเป็นหลัก ในขณะที่การใช้เครื่องจักรตัดอ้อยยังมีจำนวนน้อย เนื่องจากมีราคาแพง หากเป็นรถตัดอ้อยนำเข้าจะมีราคาสูงประมาณคันละ ๑๐ - ๑๕ ล้านบาท

(๒) ในปัจจุบัน แรงงานตัดอ้อยนับวันจะขาดแคลนมากขึ้น และมีค่าแรงสูง คนตัดอ้อยส่วนใหญ่จะไม่ยอมตัดอ้อยสด เนื่องจากไม่สะดวกและตัดได้ในปริมาณน้อยกว่าการตัดอ้อยไฟไหม้ในเวลาเท่ากัน การใช้แรงงานคนตัดจึงจำเป็นต้องเผาอ้อยก่อน เพื่อป้องกันไม่ให้ใบอ้อยบาดขณะตัด และถึงแม้ว่าหน่วยงานต่างๆ จะมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการตัดอ้อยสด แต่ปริมาณอ้อยไฟไหม้ยังคงอยู่ในระดับสูง โดยในปี ๒๕๕๐/๒๕๕๑ มีปริมาณอ้อยไฟไหม้ประมาณ ๖๐% และในปี ๒๕๕๑/๒๕๕๒ มีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น ๖๓%

๒.๒ ผลกระทบจากการเผาอ้อย

การเผาอ้อยก่อนเก็บเกี่ยวส่งผลกระทบต่อคุณภาพอ้อยและเกิดการสูญเสียดังนี้

(๑) ชาวไร่อ้อยถูกตัดราคาอ้อยตามระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการตัดสินข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพอ้อย อ้อยไฟไหม้ ความบริสุทธิ์ของอ้อย และกำหนดประสิทธิภาพการผลิตของโรงงานน้ำตาล พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งมีบทลงโทษให้หักเงินค่าอ้อยไฟไหม้ที่ต้นละ ๒๐ บาท

/๒.๒ อ้อยสูญเสีย...

(2) อ้อยสูญเสียน้ำหนักและคุณภาพความหวานลดลง และอ้อยไฟไหม้ที่ตัดทิ้งค้างไว้เป็นระยะเวลานานยิ่งสูญเสียคุณภาพความหวานเพิ่มมากขึ้น

(3) อ้อยไฟไหม้จะมีน้ำตาลเยิ้มออกมาตามลำอ้อย เมื่อตัดอ้อยแล้ววางสัมผัสกับพื้นดินจะทำให้มีเศษหิน ดินทราย และสิ่งปนเปื้อนอื่น ๆ ติดไปกับอ้อยมากขึ้น ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเครื่องจักรหีบอ้อยและการผลิตน้ำตาลทราย

(4) สารอินทรีย์วัตถุบำรุงดินถูกทำลาย ส่งผลให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง ทำให้เสื่อมสภาพเร็วขึ้นและโครงสร้างของดินไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของอ้อย เช่น ดินแน่นทึบ หน้าดินแห้งเกิดการแตกระแหง โดยเฉพาะดินเหนียว นอกจากนี้ยังทำให้ตออ้อยถูกทำลาย อ้อยงอกช้ากว่าปกติหรือไม่งอกเลย การเจริญเติบโตช้า ไร่ต่อไร่ไม่ได้ และไม่ทนทานต่อสภาพความแห้งแล้ง

(5) สิ่งที่มีชีวิตที่เป็นศัตรูธรรมชาติที่ช่วยควบคุมและกำจัดศัตรูอ้อยถูกทำลาย อีกทั้งทำให้ไม่มีเศษซากอ้อยคลุมดินและมีต้นทุนการซื้อสารเคมีกำจัดวัชพืชมากขึ้น ต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายดูแลและรักษาอ้อยเพิ่มขึ้น

(6) ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสภาพอากาศ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ประเทศผู้นำเข้าอาจนำไปเป็นข้ออ้างเพื่อกีดกันน้ำตาลจากไทย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายที่พึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก

2.3 การใช้รถตัดอ้อยในประเทศไทย

(1) การใช้รถตัดอ้อยทดแทนแรงงานตัดอ้อยเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาการเผาอ้อยก่อนเก็บเกี่ยวและการขาดแคลนแรงงาน แต่เนื่องจากรถตัดอ้อยมีราคาสูง ทำให้ชาวไร่อ้อยขนาดกลางและขนาดเล็กไม่สามารถจัดซื้อมาใช้ได้อย่างแพร่หลาย โดยในปัจจุบันประเทศไทยมีรถตัดอ้อยประมาณ 500 คัน ซึ่งโรงงานและชาวไร่อ้อยรายใหญ่เป็นเจ้าของ การใช้งานส่วนใหญ่จึงเป็นลักษณะให้เช่ามาใช้ โดยโรงงานมีการให้บริการตัดอ้อยแก่ชาวไร่อ้อยคู่สัญญา ส่วนชาวไร่อ้อยขนาดกลางและขนาดเล็กจำเป็นต้องอาศัยชาวไร่อ้อยรายใหญ่ และต้องรอให้ชาวไร่อ้อยรายใหญ่ใช้รถตัดอ้อยในไร่ของตนเองให้เรียบร้อยก่อน

(2) การใช้รถตัดอ้อยต้องลงทุนสูง เมื่อจัดซื้อมาใช้แล้วจำเป็นต้องใช้งานและบำรุงรักษาอย่างถูกวิธีและใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า อีกทั้งยังจำเป็นต้องจัดเตรียมแปลงอ้อยให้เหมาะสมกับการใช้รถตัดอ้อย และมีการบริหารจัดการตัดอ้อยอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 โครงการสินเชื่อสำหรับการจัดซื้อรถตัดอ้อยเพื่อแก้ไขปัญหาอ้อยไฟไหม้และการขาดแคลนแรงงาน

(1) เพื่อช่วยลดปัญหาการเผาอ้อยก่อนเก็บเกี่ยวและการขาดแคลนแรงงานตัดอ้อย และเพื่อสนับสนุนให้ชาวไร่อ้อยมีเงินทุนในการจัดซื้อรถตัดอ้อย สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายจึงได้จัดทำ “โครงการสินเชื่อสำหรับการจัดซื้อรถตัดอ้อยเพื่อแก้ไขปัญหาอ้อยไฟไหม้และการขาดแคลนแรงงาน” ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 โดยขอใช้งบประมาณดำเนินการปีละ 1,000 ล้านบาท ระยะเวลา 3 ปี (ปี 2553-2555) จากวงเงินสินเชื่อเพื่อส่งเสริมการปลูกอ้อย จำนวน 10,000 ล้านบาท ที่คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2549 ได้เห็นชอบไว้แล้ว โดยกำหนดดอกเบี้ยที่อัตราร้อยละ 2 และรัฐบาลช่วยรับภาระอัตราดอกเบี้ยส่วนเกิน

(2) คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (กอน.) ในการประชุมครั้งที่ 6/2552 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2552 ได้พิจารณารายละเอียดข้อเสนอของคณะทำงานส่งเสริมสินเชื่อเพื่อการปลูกอ้อยเกี่ยวกับโครงการสินเชื่อสำหรับการจัดซื้อรถตัดอ้อยเพื่อแก้ไขปัญหาอ้อยไฟไหม้และการขาดแคลนแรงงานที่สำนักงานเสนอ แล้วมีมติเห็นชอบโครงการดังกล่าวเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้ปีละ 1,000 ล้านบาท ระยะเวลา 3 ปี (ปี 2553-2555) โดยใช้วงเงินสินเชื่อเพื่อส่งเสริมการปลูกอ้อยจาก ธ.ก.ส. ที่ได้รับจัดสรรปีละ 10,000 ล้านบาท กำหนดดอกเบี้ยที่อัตราร้อยละ 2 และรัฐบาลช่วยรับภาระอัตราดอกเบี้ยส่วนเกิน เพื่อให้ชาวไร่อ้อย กลุ่มชาวไร่อ้อย หรือสหกรณ์ชาวไร่อ้อย กู้ยืมในการจัดซื้อรถตัดอ้อย โดยมีโรงงานน้ำตาลเป็นผู้ค้ำประกัน หรือให้โรงงานน้ำตาลเป็นผู้ขอรับการสนับสนุนสินเชื่อในโครงการฯ ในการจัดซื้อรถตัดอ้อยสำหรับนำไปให้บริการแก่กลุ่มสมาชิกชาวไร่อ้อยได้ โดยมีการกำกับดูแลค่าบริการตัดอ้อยจากสำนักงาน ทั้งนี้ ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการฯ นั้น จะต้องพิจารณาจัดให้ชาวไร่อ้อยเป็นอันดับแรก ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

3. ความเห็นของกระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การดำเนินโครงการสินเชื่อสำหรับการจัดซื้อรถตัดอ้อยเพื่อแก้ไขปัญหาอ้อยไฟไหม้และการขาดแคลนแรงงาน ตามที่ กอน. เสนอ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาการเผาอ้อยก่อนการเก็บเกี่ยวและการขาดแคลนแรงงานตัดอ้อย อีกทั้ง ยังเป็นการส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังทำให้มีปริมาณอ้อยสดส่งเข้าหีบในโรงงานน้ำตาลมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อคุณภาพอ้อยและประสิทธิภาพการผลิตน้ำตาลของโรงงาน ทำให้ชาวไร่อ้อยได้รับราคาอ้อยตามคุณภาพที่สูงขึ้น โรงงานสามารถลดต้นทุนการผลิตและลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องจักร

4. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้ปีละ 1,000 ล้านบาท ระยะเวลา 3 ปี (ปี 2553-2555) เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการสินเชื่อสำหรับการจัดซื้อรถตัดอ้อยเพื่อแก้ไขปัญหาอ้อยไฟไหม้และการขาดแคลนแรงงาน โดยใช้วงเงินสินเชื่อเพื่อส่งเสริมการปลูกอ้อยจาก ธ.ก.ส. ที่ได้รับจัดสรรปีละ 10,000 ล้านบาท กำหนดดอกเบี้ยที่อัตราร้อยละ 2 และรัฐบาลช่วยรับภาระอัตราดอกเบี้ยส่วนเกิน เพื่อให้ชาวไร่อ้อย กลุ่มชาวไร่อ้อย หรือสหกรณ์ชาวไร่อ้อย กู้ยืมในการจัดซื้อรถตัดอ้อย โดยมีโรงงานน้ำตาลเป็นผู้ค้ำประกัน หรือให้โรงงานน้ำตาลเป็นผู้ขอรับการสนับสนุนสินเชื่อในโครงการฯ สำหรับจัดซื้อรถตัดอ้อยเพื่อนำไปให้บริการแก่กลุ่มสมาชิกชาวไร่อ้อยได้ โดยในการพิจารณาข้อเสนอโครงการฯ นั้น จะต้องพิจารณาจัดให้ชาวไร่อ้อยเป็นอันดับแรก และมีการกำกับดูแลค่าบริการตัดอ้อยจากสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

5. ผลกระทบของการมีมติคณะรัฐมนตรี

หากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ จะมีผลกระทบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ผลกระทบทางกฎหมาย

ไม่มี

/5.2 ผลกระทบ...

5.2 ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลมีการร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการเผาอ้อยก่อนเก็บเกี่ยว และการขาดแคลนแรงงานตัดอ้อย ทำให้มีอ้อยสดส่งเข้าหีบในโรงงานมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งผลให้คุณภาพอ้อยและประสิทธิภาพการผลิตของโรงงานน้ำตาลสูงขึ้นแล้ว ชาวไร่อ้อยจะได้รับราคาอ้อยเพิ่มขึ้นตามคุณภาพอ้อยที่สูงขึ้น โรงงานสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีรายได้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

จึงเรียนมาเพื่อนำเรื่องข้างต้นเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

โทร. 0 2354 3444

โทรสาร 0 2354 3445

E-mail: ocsb0609@ocsb.go.th